

PROGRAM CELOLETNE GORNIŠKE DEJAVNOSTI V OKVIRU REDNEGA POUKA

Namen celoletnega programa gorniške dejavnosti

Program omogoča:

- postopno in dopolnjevano seznanjanje ter pridobivanje gorniškega znanja, veščin in izkušenj za osnovnošolce višje stopnje v okviru športnih dni z gorniško vsebino,
- usklajenost gorniških vsebin z vsebinami rednega pouka (športna vzgoja, geografija, zgodovina, biologija, slovenski jezik, likovna vzgoja ...),
- razširitev sistema gorniške dejavnosti tudi na učence nižje stopnje ter vključevanje drugih vzgojno izobraževalnih oblik z gorniško vsebino (šole v naravi, naravoslovni dnevi, projektni tedni).

Vsebina gorništva

Gorništvo obsega gibanje po različno zahtevnem svetu v vseh letnih časih, raziskovanje in doživljanje narave. Te tri vsebine so enakovredno zastopane in se med seboj prepletajo ter dopolnjujejo, posebno skrb pa namenjamo varnosti v gorah in odnosu do gora.

Cilji gorniške vzgoje in izobraževanja v okviru dejavnosti rednega pouka se nanašajo na ukrepe za varno in naravi prijazno obiskovanje gora, na usposobitev za samostojno načrtovanje in izvajanje gorništva v kasnejših starostnih obdobjih in na oblikovanje pristnega, spoštljivega ter kulturnega odnosa do narave in njenih obiskovalcev.

Izvedba programa

Program je zasnovan tako, da se vanj vključujejo učenci, njihovi starši, učitelji ter vodniki Planinske zveze Slovenije iz Planinskega društva Domžale. Vsi skupaj sodelujejo pri pripravi, izvedbi in analizi gorniške dejavnosti.

Šola in Planinsko društvo Domžale se medsebojno dogovorita o načinu sodelovanja ter o delitvi nalog pri pripravi, izvedbi in analizi.

Opis programa

Program izletov je pripravljen na podlagi dolgoletnih izkušenj Planinskega društva Domžale pri pripravi in izvedbi izletov ter tur za osnovnošolce.

V prvi vrsti upošteva notranje razlikovanje v program vključenih otrok, kot posledico psihofizičnih razlik, različnih izkušenj z gorami ter motiviranostjo za gorniško dejavnost. Zato so za vsak razred predvidene tri različno zahtevne različice izleta, pohoda ali ture. Stopnja zahtevnosti je presek dolžine izleta, relativne nadmorske višine ter značaja poti. Mnenja smo, da ni treba, da vsakdo za vsako ceno polno sodeluje v najzahtevnejših oblikah, pač pa naj bo gorniška dejavnost predvsem izraz notranje volje posameznika po sproščenem doživetju v naravi. Program je zasnovan tudi tako, da lahko otrok, ki se bo odločil za zahtevnejšo ali težjo različico, v višjih razredih napreduje tako glede na zahtevnost gorniškega cilja kot tudi glede na pridobljene izkušnje, veščine in znanje.

Glede na geografske vsebine in z vidika sporočilnosti oziroma vsebine vsakega izleta je program zasnovan tako, da skuša predstaviti različna območja alpskega sveta v Sloveniji ter ob tem seznaniti učence s pokrajinsko pestrostjo in življenjem pod in v gorah. Ob upoštevanju načela racionalnosti je program zasnovan tako, da so kljub različnim potem in vmesnim ciljem uporabna skupna izhodišča in vhodišča, kar omogoča skupno obliko javnega ali posebnega prevoza.

Pogoji za izvedbo programa

- Ustrezno število vodnikov Planinske zveze Slovenije in učiteljev.
- Organizacijska in vsebinska priprava otrok, staršev in učiteljev.
- Sodelovanje učiteljev drugih predmetov pri pripravi vsebine izleta/pohoda/ture.
- Osebna oprema učencev in učiteljev.
- Torbica prve pomoči z ustrezno vsebino.
- Zemljevid posameznega območja v merilu 1 : 25.000.
- Vodnik z opisom posameznega območja.
- Kompas.

Koledar izvedbe

konec septembra	8. razred
prva polovica oktobra	6. razred
maj, junij	5. razred

Viri

Kristan, S. 1996: Cilji šolske športne vzgoje: Izletništvo, pohodništvo in gornišтво. Zavod RS za šolstvo, Ljubljana.

Ažman, M., Peršolja, B. 1998: Mentorji planinskih skupin. Mladinska komisija pri Planinski zvezi Slovenije, Ljubljana.

5. razred

	lažja različica	zahtevnejša različica	težja različica
izlet/tura	Slap Orglice (782 m)	1. Kamniška Bistrica (601 m) 2. Konec Kamniške Bistrice (888 m)	
potek izleta/ture:	Pred Belo–slap Orglice–Predaselj–Dom v Kamniški Bistrici	1. Koželjeva pot (Stahovica–Dom v Kamniški Bistrici) 2. Dom v Kamniški Bistrici–Galerije–Lepi kamen–Žagana peč–Spominski park–Dom v Kamniški Bistrici	
opis ture:	višinska razlika: 215 m dolžina vse hoje: 3 ure	1. višinska razlika: 150 m , celotna hoja: 3 ure 2. višinska razlika: 280 m, celotna hoja: 3 ure	
gorniške vsebine:	hoja po lahkih označenih poteh (oznake na poti), tehnika gibanja (vzpon, sestop, varnostna razdalja, uporaba palic), izbira mest za počitke, oprema, toplotno uravnavanje, hoja v skupini in tovarstvo v gorah, obnašanje v gorah, branje zemljevida		
ostale vsebine:	pokrajinske značilnosti doline Kamniške Bistrice, spoznavanje ledeniške pokrajine, Rokovnjači		

6. razred

	lažja različica	zahtevnejša različica	težja različica
izlet/tura	Velika planina	Velika planina	Velika planina

	(1550 m)	(1550 m)	(1550 m)
potek izleta/ture:	Planina Kisovec–Domžalski dom na Mali planini–Velika planina in nazaj	Kranjski Rak–Gojška planina–Domžalski dom na Mali planini–Velika planina–planina Kisovec	Stahovica–sveti Primož–Domžalski dom na Mali planini–planina Kisovec
opis ture:	višinska razlika: 250 m dolžina vse hoje: 2.5 ure	višinska razlika: 500 m celotna hoja: 3.5 ure	višinska razlika: 1000 m dolžina vse hoje: 5 ur
ALI			
potek izleta/ture:	Po dnu Logarske doline (izvir Črne–slap Palenk–Dom planincev–slap Rinka)	Dom planincev–Koča na Klemenči jami in nazaj, slap Rinka	Dom planincev–Zabrožnica–Frischaufov dom na Okrešlju–slap Rinka
opis ture:	višinska razlika: 300 m dolžina vse hoje: 4 ure	višinska razlika: 280 m celotna hoja: 3 ure	višinska razlika: 600 m dolžina vse hoje: 5.5 ur
gorniške vsebine:	daljša in zmogljivostno napornejša hoja po lahkih označenih poteh, orientacija (delo z zemljevidom ter s kompasom), gorska reševalna služba (ukrepi ob nesreči), priprava na izlet (branje opisa v vodniku in primerjanje s stanjem na zemljevidu ter v naravi), planinska koča (hišni red, ekologija gora)		
ostale vsebine:	1. geografske značilnosti pokrajine (kraški svet, gozdna meja), pastirsko izročilo 2. geografske značilnosti (kraški izviri, krnice, gozdna meja), zavarovana območja		

8. razred

	lažja različica	zahtevnejša različica	težja različica
tura:		1. Slemenova špica (1911 m) 2. Visoki Mavrinc (1562 m)	Slemenova špica (1911 m)
potek ture:		1. Vršič–Vratca–Slemenova špica in nazaj 2. Ruska kapelica–Visoki Mavrinc in nazaj	Dom v Tamarju–Slemenova špica–Vršič
opis ture:		1. višinska razlika: 400 m, celotna hoja: 4 ure 2. višinska razlika: 450 m, celotna hoja: 4 ure	višinska razlika: 1000 m dolžina vse hoje: 6 ur
gorniške vsebine:	hoja po zahtevnejših označenih poteh, spoznavanje gorstev, varnost v gorah		
ostale vsebine:	Triglavski narodni park		